

ΔΙΑΒΑΖΟΝΤΑΣ
ΜΕΓΑΛΩΝΟΥΣ

Bookgifting initiatives in Greece: First steps

Evanthia Sakellari





First initiatives in Greece by *Diavazontas Megalono*



Seminar for Health Professionals

The book in the life of the child from the first months

- The seminar was held at the Library of the **Goethe – Institut Athen**
- February 28, 2015
- 22 Paediatricians & 4 Health Visitors participated

Scientific responsibility by

StellaTsitoura

Pediatrician – Doctor of Social Medicine





Seminar for Health Visitors

The book in the life of the child from the first months:
the contribution of the Health Visitor

- The seminar was held at the Central Library of the Municipality of Athens
- May 6, 2017
- Attended by 30 Health Visitors



Thessaloniki seminar

- Ano Poli Library of Thessaloniki
- March 3, 2018
- 22 Health Visitors from Thessaloniki, Edessa, Katerini, Veria, Kozani and Naoussa



Webinar for Health Visitors

The promotion of reading in the family from the first months of the child's life

- July 7, 2021
- 51 Health Visitors all over Greece



SCHOOL OF PUBLIC HEALTH
DEPARTMENT OF PUBLIC AND COMMUNITY HEALTH
LABORATORY OF HYGIENE AND EPIDEMIOLOGY
Head: Prof. Areti Lagiou



First effort in Primary Health Care

Key components of the intervention

- Informing parents about the importance of reading books from early age
- Informing about the appropriate books according to the child's age
- Liaise with local libraries
- Waiting room with books (readings by volunteers)



First effort in Primary Health Care - Feedback



Parents' reactions

They had not thought of such an activity with their children

They wondered about the suitability of books from a very young age

Positive and willing to include the book in their daily life with their child

They were surprised to see the child's enthusiasm for books

Children's reactions

They accepted this activity

They showed enthusiasm



Health Visitors' Experience

Facilitating factors

- Support from colleagues & administration
- The infrastructure (space, etc.).
- The seminar organised by *Diavazontas Megalono*
- The availability of books
- The interest of families
- Home visits



Health Visitors' Experience

Suggestions for the future

- They would recommend the intervention to their colleagues
- They would like to have a continuing education program
- Suitable space in their health care setting
- Books to gift to families
- Supporting material with information, such as leaflets



Conclusions

- Health Visitors play a fundamental role in supporting families to raise healthy children, promoting children's growth and development, and implementing preventive and health promotion interventions.
- They are in favorable position for promoting early literacy and empowering parents to incorporate literacy oriented activities with their infants and toddlers in their everyday family routine.
- Parents' and children's positive receptiveness as well as Health Visitors' own belief in the significance of the intervention were considered major factors for its implementation and success, despite time constraints and system level limitations.



Scan for the
paper



Leaflet

It is never too early to start reading books to the children we love!

Include books into children's life

Suggestions for parents with very young children



ΤΟΝ πρώτο χρόνο



Πάρτε το μωρό σας αγκαλιά και μοιραστείτε μαζί του τις λέξεις και τις εικόνες ενός βιβλίου

Τα μωρά πλατρεύουν τη φωνή σας και έχουν ανάγκη από την παρουσία σας. Όταν τους μιλάτε, όταν τους τραγουδάτε, όταν τα νανουρίζετε, τα βοηθάτε να νιώσουν ασφαλή και χαρούμενα και τους δίνετε ένα πολύ σημαντικό μήνυμα: είμαι εδώ, είμαι δίπλα σου, σ' αγαπάω. Το ίδιο αίσθημα χαράς και ασφάλειας νιώθουν τα μωρά όταν τα παίρνετε αγκαλιά και μοιράζεστε μαζί τους τις λέξεις και τις εικόνες ενός βιβλίου. Και με τον ίδιο τρόπο που αγαπούν την αγκαλιά και τη φωνή σας, θα αγαπήσουν και το βιβλίο.

Στα πρώτα του γενέθλια φροντίστε να έχει ένα τουλάχιστον δικό του βιβλίο

Βάλτε το βιβλίο στη ζωή του μωρού σας και αφήστε το να το γνωρίσει ως αντικείμενο, εξερευνώντας το με όλες του τις αισθήσεις. Να το αρπάξει, να το δαγκώσει, να το «δοκιμάσει», να το κρατήσει ανάποδα, να γυρίσει τις σελίδες του πολλές μαζί, να το μεταφέρει από το ένα χέρι στο άλλο, να το πετάξει, να το ξαναπάρει, να σας το δώσει. Δώστε στο μωρό σας την ευκαιρία να εξερευνήσει το βιβλίο με τον ίδιο τρόπο που εξερευνά τα ίδια του τα χέρια, τα κάγκελα του κρεβατιού του, το πιάτο και το κουταλάκι του, τα πρώτα του παιχνίδια.

Τα πρώτα του βιβλία

Τα βιβλία για μωρά 6-12 μηνών πρέπει να είναι κατασκευασμένα από μη τοξικά υλικά και να μπορούν να καθαριστούν εύκολα. Συνήθως είναι φτιαγμένα από χοντρό χαρτόνι και έχουν μικρό μέγεθος, ενώ υπάρχουν, επίσης, πάνινα βιβλία, καθώς και βιβλία αδιάβροχα για την ώρα του μπάνιου. Προτιμήστε τα βιβλία από χαρτόνι· θα συνεχίσουν να τραβούν το ενδιαφέρον του παιδιού σας και τα επόμενα χρόνια, καθώς θα ανατρέχει σε αυτά ακόμα και όταν θα είναι σε θέση να παρακολουθήσει βιβλία με μικρές ιστορίες. Για τα πολύ μικρά παιδιά είναι κατάλληλα τα βιβλία με απλές και καθαρές εικόνες που απεικονίζουν πρόσωπα, ζώα ή οικεία αντικείμενα της καθημερινότητας, όπως ένα πιάτο ή μια μπάλα. Μια άλλη μορφή εικόνας που αρέσει πολύ στα μωρά είναι οι φωτογραφίες. Δοκιμάστε να τους δείξετε κάποιες από το οικογενειακό σας άλμπουμ.

Η περιπέτεια της ανάγνωσης ξεκινά

Πάρτε αγκαλιά το μωρό σας, δείξτε του τις εικόνες των βιβλίων και μιλήστε του για αυτά που απεικονίζουν. Κάποια στιγμή, γύρω στα πρώτα του γενέθλια, θα δείξει την προτίμησή του σε κάποιες εικόνες, βγάζοντας φωνούλες που εύκολα θα αναγνωρίσετε ή χτυπώντας το χέρι του στις συγκεκριμένες σελίδες. Λίγες εβδομάδες ή λίγους μήνες αργότερα, θα αρχίσει να δείχνει μια εικόνα με σκοπό να μοιραστεί το ενδιαφέρον του μαζί σας αναζητώντας ταυτόχρονα με το βλέμμα του το δικό σας ώστε να βεβαιωθεί ότι κοιτάζετε σωστά! Ανταποκριθείτε στο κάλεσμά του δείχνοντας τη χαρά και τον ενθουσιασμό σας, καθώς πρόκειται για ένα σημαντικό αναπτυξιακό βήμα του μωρού σας που θέτει τη βάση της κοινωνικής αλληλεπίδρασης με τους άλλους.

ΤΟΝ δεύτερο χρόνο



Ο μαγικός δεύτερος χρόνος

Λίγο μετά τα πρώτα του γενέθλια θα αρχίσετε να βλέπετε ότι το παιδί σας εξοικειώνεται όλο και περισσότερο με το βιβλίο: το κρατά, προσπαθεί να γυρίσει τις σελίδες, δείχνει τις εικόνες με το δάχτυλο, ενώ συχνά σας το δίνει για να του το διαβάσετε.

Στους 15-18 μήνες αρχίζει σταδιακά να γυρνάει τις σελίδες μία-μία και όχι όπως πριν πολλές μαζί, ενώ καταλαβαίνει αν βλέπει ανάποδα την εικόνα ενός προσώπου και γυρνά το βιβλίο στη σωστή θέση – κάποιες φορές γυρνάει το πρόσωπό του ανάποδα για να δει σωστά την εικόνα!

Μετά τους 18 μήνες αρχίζει να επαναλαμβάνει κάποιες από τις λέξεις που δίνουν όνομα στις εικόνες. Δοκιμάζει όλο και πιο συχνά να πει την τελευταία συλλαβή ή την τελευταία λέξη μιας φράσης, αν την ώρα που του διαβάζετε κάνετε μία παύση, ιδίως αν πρόκειται για στικάκια. Πολλές φορές δεν περιμένει καν να κάνετε παύση – «πετάγεται» και σας προλαβαίνει! Αν η ανάγνωση έχει μπει στην καθημερινή σας ρουτίνα, θα διαπιστώσετε ότι το παιδί σας στα δύο του χρόνια θα συγκεντρώνει την προσοχή του στην ιστορία για μεγαλύτερο διάστημα. Αν κάποιο βιβλίο του αρέσει, είναι πολύ πιθανό να ξεκινήσει να το «διαβάζει» στις κούκλες ή στα ζωάκια του.

Τα βιβλία για τον αναγνώστη που βαδίζει προς τα δύο του χρόνια

Για τα παιδιά 12-24 μηνών είναι κατάλληλες οι πολύ απλές ιστορίες με λίγες λέξεις που αναφέρονται σε καθημερινές εμπειρίες (το φαγητό, το παιχνίδι, τον ύπνο) και έχουν πρωταγωνιστές παιδιά της ηλικίας τους ή ζώα. Κατάλληλα είναι, επίσης, τα βιβλία με ανοίγματα ή με κινούμενα τμήματα που οδηγούν σε τροποποίηση, απόκρυψη ή αποκάλυψη της εικόνας και τους επιτρέπουν να κάνουν υποθέσεις. Όσο περισσότερο τα παιδιά πλησιάζουν στην ηλικία των 2 ετών τόσο περισσότερο απολαμβάνουν αστείες ιστορίες και ιστορίες με μικρές περιπέτειες, ενώ τους αρέσουν πολύ και οι ιστορίες με ομοιοκαταληξία που τους επιτρέπουν να απομνημονεύσουν εύκολα κάποιες λέξεις.

Η περιπέτεια της ανάγνωσης γίνεται όλο και πιο διασκεδαστική

Μιλήστε στο παιδί σας για τα πράγματα που βλέπετε στο βιβλίο. Περιγράψτε του κάποιες εικόνες. Κάντε του ερωτήσεις. Θα βρει τον τρόπο να σας απαντήσει ακόμα κι αν δεν έχει μάθει ακόμα να μιλάει. Παίξτε με τις λέξεις, τραγουδήστε, φτιάξτε τις δικές σας μελωδίες και τα δικά σας στικάκια, δοκιμάστε τις δυνατότητες της φωνής σας για να δώσετε υπόσταση σε έναν ήρωα, κάντε γκριμάτσες και περίεργους ήχους, χτυπήστε παλαμάκια, αυτοσχεδιάστε. Αν υπάρχουν κοντά σας βιβλιοθήκες με βιβλία για μικρά παιδιά, ξεκινήστε να τις επισκέπτεστε και αν οι χώροι είναι κατάλληλοι περάστε λίγη ώρα εκεί μαζί με το παιδί σας, δίνοντάς του την ευκαιρία να εξοικειωθεί σταδιακά με τον χώρο και τους ανθρώπους της βιβλιοθήκης. Ξεκινήστε να επισκέπτεστε μαζί με το παιδί σας και βιβλιοπωλεία. Πιο σύντομα από όσο νομίζετε, θα έχει λόγο στην επιλογή των βιβλίων του!

από την ηλικία των δύο ετών



Αν συνεχίζετε να διαβάζετε καθημερινά στο παιδί σας θα εντυπωσιαστείτε από την ταχύτητα με την οποία θα αυξάνεται το λεξιλόγιό του. Συνεχίστε να του διαβάζετε! Βρείτε κάποια ώρα μέσα στη μέρα που είστε και οι δύο χαλαροί και ξεκούραστοι, πάρτε ένα βιβλίο και χαρίστε στο παιδί σας το πολύτιμο δώρο της φωνής και της αγκαλιάς σας.

Πριν συμπληρώσει τα τρία του χρόνια το παιδί ξέρει να χειρίζεται καλά το βιβλίο και καταλαβαίνει τη λειτουργία του κειμένου. Παρακολουθεί την ιστορία με μεγαλύτερη προσοχή και παρατηρεί κάθε μικρή διαφορά ανάμεσα στη μία ανάγνωση και στην άλλη, ενώ αναζητά τις εικόνες που το ενδιαφέρουν, κάνει παρατηρήσεις και σχολιάζει τις λεπτομέρειες. Επαναλαμβάνει τις σύντομες ιστορίες που έχει μάθει και όλο και συχνότερα «απαιτεί» να του διαβάζετε τις ιστορίες που του αρέσουν.

Μεγαλώνοντας αποκτά μεγαλύτερη αυτονομία στην επιλογή των βιβλίων και δείχνει καθαρά τις προτιμήσεις του. Όσο πλησιάζει προς τα τέταρτα γενέθλια τόσο περισσότερο παρεμβαίνει στην ανάγνωση της ιστορίας, κάνοντας σχόλια, συνδέοντας την ιστορία με την δική του εμπειρία, κάνοντας υποθέσεις για την εξέλιξη της, θέτοντας ερωτήματα, ενώ παράλληλα «διαβάζει» όλο και περισσότερο τις εικόνες. Πολλές φορές αρχίζει να αναγνωρίζει γράμματα ή ακόμα και λέξεις.

Συνεχίστε τις επισκέψεις σε βιβλιοθήκες και βιβλιοπωλεία μαζί με το παιδί σας. Επιλέξτε τα βιβλία που θεωρείτε κατάλληλα αλλά δώστε και στο παιδί σας τη δυνατότητα να διαλέξει τα βιβλία που θέλει να του διαβάσετε. Εμπιστευθείτε τον μικρό σας αναγνώστη!

Τα βιβλία για τα «μεγάλα» παιδιά των 2, 3 και 4 χρόνων

Μετά τα δύο χρόνια τα παιδιά αρχίζουν να ενδιαφέρονται για ιστορίες που διηγούνται στιγμές της καθημερινής ζωής (όπως μια βόλτα στο πάρκο, μια μέρα στον παιδικό σταθμό ή μια επίσκεψη στον γιατρό), ιστορίες που αναφέρονται σε συναισθήματα (όπως ο φόβος και η ζήλια), ιστορίες με αδέρφια και φίλους, καθώς και παραμύθια, ενώ συνεχίζουν να διασκεδάζουν ιδιαίτερα όταν τα κείμενα έχουν ομοιοκαταληξία. Όσο τα παιδιά μεγαλώνουν, μπορούν όλο και περισσότερο να παρακολουθούν ιστορίες με μεγαλύτερο κείμενο και πιο πλούσιο λεξιλόγιο, ενώ αρχίζουν να δείχνουν μεγαλύτερο ενδιαφέρον για ιστορίες που έχουν πιο σύνθετη πλοκή, καθώς και για εκείνες που διαδραματίζονται σε λιγότερο οικείους χώρους.

Από την ηλικία των δύο ετών τα παιδιά δείχνουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον και για βιβλία που αναφέρονται σε έννοιες (χρώματα, σχήματα, αριθμούς, κ.ά.), ομάδες (ζώα, οχήματα, ρούχα, κ.ά.), καθώς και για βιβλία που τους δίνουν πληροφορίες και τα βοηθούν να «διαβάσουν» και να δουν οργανωμένα τον κόσμο που τα περιβάλλει (εποχές, δραστηριότητες, είδη φρούτων, κ.ά.). Τα βιβλία αυτά προκαλούν συχνά αμηχανία στους μεγάλους, καθώς δεν γνωρίζουν με ποιον τρόπο να τα διαβάσουν στα παιδιά. Μην τα φοβηθείτε! Δώστε τα στο παιδί σας, καθίστε δίπλα του και να είστε σίγουροι ότι με τις ερωτήσεις και τις παρατηρήσεις του θα σας δείξει τον τρόπο της ανάγνωσης.

Και προετοιμαστείτε για σπουδαίες στιγμές!





Piloting reading promotion intervention in Primary Healthcare in Greece Preliminary findings



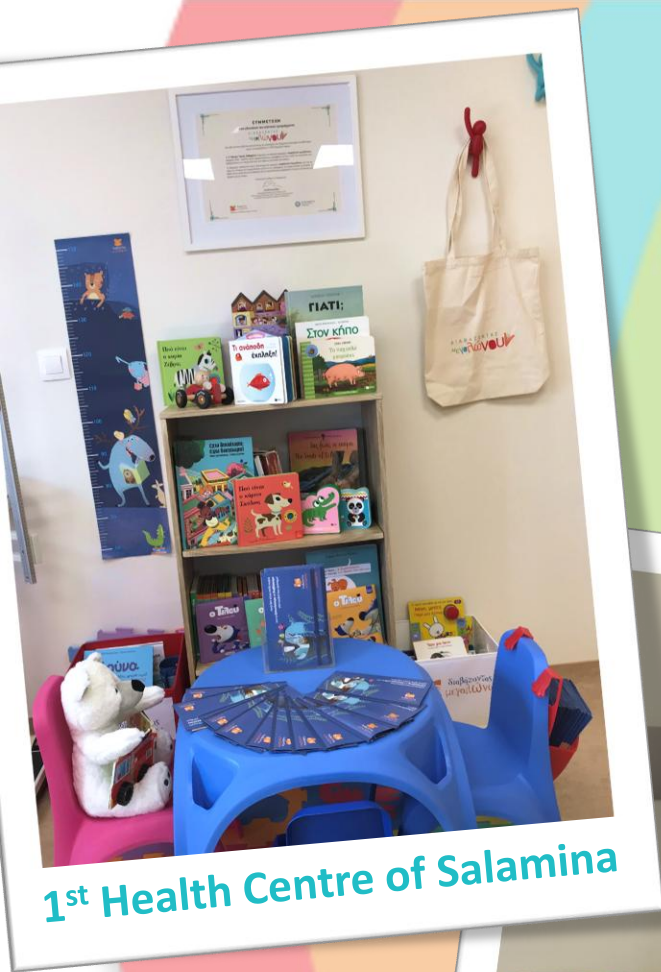
"By Reading they Grow"

Pilot programme in 12 public primary healthcare settings in Attica region
in areas with vulnerable families

Under the aegis and with the financial support of the Ministry of Culture

- Strengthening health professionals with education, counseling support, books and leaflets that are necessary for the implementation of their interventions among the families with infants and toddlers
- Strengthening older children's interest in reading by setting up small collections of books in waiting rooms

The information collected will be used to design a universal intervention to promote reading in the family, while the possibilities of cooperation with the Municipalities and local libraries are explored



1st Health Centre of Salamina



Health Centre of Keratsini

“By Reading they Grow”

For every healthcare setting donation of:

- A collection of **16 books for 0-4 years old children** (to be used by the community health specialists/health visitors during the health visits)
- A collection of **60 books for 0-12 years old children** (in the waiting rooms)
- **Leaflets for parents of 0-4 years old children**
- **Bags for the health professionals** (to carry the books and the leaflets for the home visits)
- **Two boxes** for the books in the waiting rooms

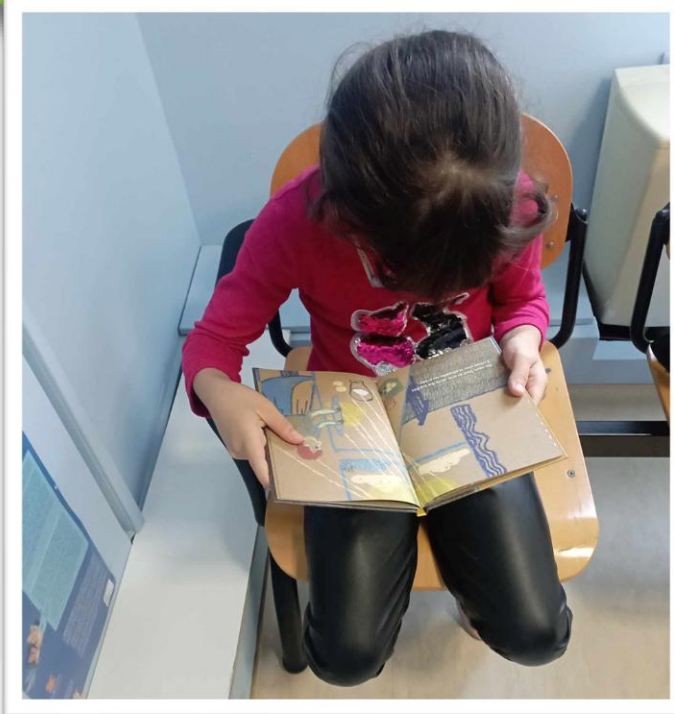


1st Health Centre of Megara



Health Centre of Moschato





Visits per month
(average)
1.100 children 0-4
years old
1.300 children 5-12
years old





March 2023

Seminar for community health specialists and data collection about the situation of each healthcare setting



April 2023

Distribution of materials to health settings



June 2023

Small collections with books for children 0-12 years old for the waiting rooms



Mental Health Centre
of Agioi Anargyroi

October 2023 - April 2024

Donation of a book to all children 12-24 months who visit the health settings for their regular check-ups and/or vaccinations



Evaluation



Focus groups (3)
22 Health Visitors



July 2024
(01.07 - 03.07.2024)



Content analysis

Findings

What was the Health Visitors' experience during the pilot implementation of the intervention "By reading they grow"?

Acceptance and positive interactions

Impact on professional practice

Facilitators

Challenges

Findings

How has the intervention been integrated into the daily practice of Health Visitors?

Interactive and systematic process

Books as a tool for emotional and behavioral engagement

Findings

What do Health Visitors think about the sustainability of this initiative?

Support and dissemination of the intervention

Established routine practice

Beyond our planning & expectations...



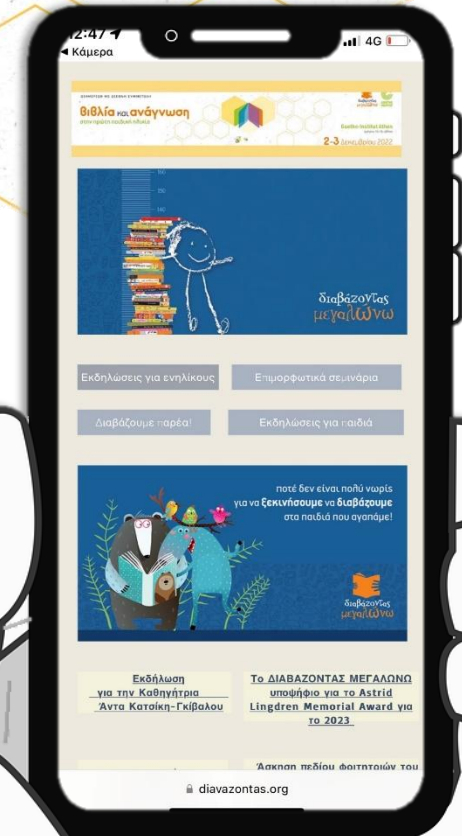
Next step

Dissemination event in autumn-winter 2024

διαβάζοντας
μεγαλώνω

Astrid Lindgren Memorial Award
NOMINATED
2025

Scan for Site



 [@Διαβάζοντας Μεγαλώνω](https://www.facebook.com/diavazontas_megalwnw)